

Een foute man levert meer op

Wybo Algra – 25/09/13, 19:00

© thinkstock.

Vijf vragen Er is een reden waarom dochters altijd met de verkeerde man thuiskomen, en waarom vaders dan toch - juist dan! - financieel bijspringen. Het is iets evolutionairs, schrijven wetenschappers in het blad *Evolution & Human Behavior*, onder wie evolutiobioloog Piet van den Berg van de Rijksuniversiteit Groningen.

“Dochters worden er een beetje lui van als ze weten dat pa toch wel bijspringt om de kleinkinderen te helpen”

Hoezo evolutionair?

"Evolutie gaat over het voortbestaan en doorgeven van de genen. Ouders willen om die reden zoveel mogelijk nageslacht en zetten hun eigen middelen - zoals aandacht, voedsel en geld - daarvoor in. En dan op zo'n manier dat het effect het grootst is. Investeren in kinderen met een verstandige partnerkeuze heeft niet zoveel zin, bij hen komt het wel goed met het nageslacht. Het loont meer om te investeren in kinderen met een beroerde partner: dat kan meer kleinkinderen opleveren."

Een beloning voor slecht gedrag dus?

"Precies. Dochters worden er een beetje lui van als ze weten dat pa toch wel bijspringt om de

kleinkinderen te helpen. Ze letten bijvoorbeeld niet erg op de geschiktheid van hun partner als toekomstige ouder. Ze kiezen gewoon de man die ze zelf willen: fysiek aantrekkelijk, gevoel voor humor. Terwijl ouders - zie de landen waar gearrangeerde huwelijken veel voorkomen - meer waarde hechten aan sociale klasse en familie-achtergrond."

Maar de kinderen met een verstandige partnerkeuze komen er dus bekaaid van af?

"Dit is een bron van familieconflicten, ja. Voor ouders is de voortplanting van al hun kinderen van even groot belang. Voor kinderen ligt dat anders. Zij vinden hun eigen voortplanting belangrijker dan die van hun broers en zussen. Ze willen dus meer ouderlijke middelen bemachtigen. Ook als de ouders die, vanuit hun eigen belangen, beter aan een ander kind kunnen geven."

Hoe weet u dit allemaal?

"We hebben een computermodel gebruikt om de evolutie te simuleren, zoals dat vaker gebeurt bij evolutietheorieën. Je kunt een fictieve onderzoeksgroep invoeren met allerlei eigenschappen van de mannetjes en de vrouwtjes, en daarmee simuleren hoe de partnerkeuze zou kunnen gaan. We hebben de ouders van de vrouwtjes toegevoegd om te onderzoeken hoe zij de partnerkeuze beïnvloeden."

Is het niet een grote stap van zo'n computermodel naar de echte wereld?

"We hebben laten zien dat er een sluitende evolutionaire verklaring is voor conflicten over partnerkeuze. Onderzoekers moeten het veld in om de praktijk aan die theorie te toetsen."